

Show

De NCRV zal morgenavond stukken uit de Ronald Reagan-produktie „Let Poland be Poland” uitzenden. Dat gebeurt in een extra aflevering van Hier en Nu. Niet bepaald de plaats waar het glitter is uitgevonden.

De show voor Polen wordt, als ik het goed begrepen heb, handzaam versneden tot een informatief programma. Inclusief hoor en wederhoor. De adviseur van Breznjew in buitenlandse aangelegenheden, Arbatow, zal de Russische kant van de zaak belichten. De ministers Van Agt en Van der Stoep zijn uitgenodigd om van Nederlandse zijde commentaar te geven.

Het is niet de slechtste manier om met 'n show om te gaan, ik kan wel twee handen vol shows aanwijzen die ook voor zo'n behandeling in aanmerking komen. Al was het maar omdat dan tenminste de helft niet vertoond wordt.

Maar toch heb ik het idee: waarom mag ik eigenlijk zelf niet uitmaken wat er niet aan de pretmachine van Reagan deugt? De hele rit uitzitten, genieten van mevrouw Thatcher, meneer Mitterrand, hand in hand met de Turkse premier Evren die bij mensenrechten in aantallen gevangenen denkt. Muziek, zang en dans. En dan mogen na afloop alle commentatoren van Nederland, Rusland en Polen komen opdraven om te zeggen wat zij van de show en het probleem waar het eigenlijk om gaat, vinden.

Maar eerst even zelf zien. Er is immers zoveel andere valsheid op de televisie die verder zonder commentaar mag passeren. Zonder dat er iemand komt vertellen wat er niet aan deugt.

Hooguit kun je vooraf René Eijbersen een bordje laten ophouden met de tekst: De nu volgende uitzending is een propaganda-programma ten

door Ruud Verdonck

bate van de Reagan-politiek. Zoals je ook bij uitzendingen van politieke partijen goed aankondigt dat hier Den Haag achter zit en niet Hilversum, ook al treedt Lous Haasdijk aan voor de VVD.

Het woord paternalisme, schiet mij te binnen. Dat de kijker het nooit zal begrijpen, als je niet precies uitlegt waar het eigenlijk om gaat. En dan komt die uitleg ook nog van de NCRV, terwijl de TROS het hele geval rimpelloos had vertoond, zonder één woord van commentaar, of de Vara tot een scherpe veroordeling was overgegaan. Want hoe je het ook neemt, de show „Let Poland be Poland” zal nieuws maken, en dus rijp zijn voor standpunten — want geen standpunt van de TROS is óók 'n standpunt.

Wie z'n kijkers respecteert en de mogelijkheden heeft, zendt een controversieel programma helemaal uit en begint daarna te vertellen wat hij ervan vindt. Let Poland be Poland, maar laat televisie ook 'n beetje televisie zijn.

Tuin

Louis G. le Roy noemt zich ecotect. Een kruising tussen een ecooloog en een architect. Tien jaar terug maakte hij furore, daarna kwam hij nog mondjesmaat in de publiciteit. Donderdagavond zette de AVRO weer eens het spotlicht op hem in de zweaire, een kruising tussen gewoon gezweef en een documentaire,

„Ik heb de natuur aan mijn kant”. Jacqueline Crevoisier tekende voor het werkstuk.

Althans voor een stuk, want de indruk werd ook gewekt dat Le Roy zelf de film had gemaakt. Hij verzorgde de introductie en het afscheid, alsof we zelf bij hem op bezoek waren geweest. Vooral de inleiding van de ecotect was sterk. Hangend over zijn rustieke halve deur, keek hij strak naar beneden waar waarschijnlijk een bijzonder sympathieke maar nogal kindse kabouter stond. Terwijl de camera gewoon op schouder hoogte stond, stak Le Roy een welkomsttoespraak tegen het kleine manneke af.

Geen kwaad woord verder over de ideeën van Le Roy. Hij ligt mogelijk af en toe iets overhoop met mijn schoonheidsideaal, maar uit handigheidsoverwegingen is zo'n woestentij achter een doorzoning een clichotect, zeker te verkiezen boven een gazon dat op zaterdagmorgen geïmaaid moet worden.

Nee, het gaat me meer om en tegen de stijbloemen die er vanwege de maakster in gedaan waren. Ad Hazewinkel, met z'n vertrouwenwekkende radionieuwdenst-stem ramde er zo'n beetje alles wat er te bedenken was uit.

Valt de term paradijs, dan volgt onmiddellijk „De hof van heden”. Tuin rond de kerk: „Deze kerk is in de gelukkige zin een grensgeval”.

Liedje over de spelende mens en het rusten na de dood: „Hij werkt bij 't leven”. Hij schildert de natuur ook: „Voor hem is het penseel het natuurlijke verlengstuk van zichzelf”. Natuur? „Iemand die van nature gelijk moet hebben”. Le Roy krijgt dan natuurlijk ook „een Royale kans”. En dan ten slotte, men zou geneigd zijn te denken aan het woord dichtertelijk als dat al lang niet meer van toepassing was: „Le Roy, een man tussen droom en daad”. Zo werd de film over Le Roy een prachtige botsing tussen iemand met ideeën en iemand zonder ideeën. Van onkruid tot kunstbloem.

Rally

Als het goed was gegaan, had TROS-Aktua gisteren een reportage laten zien van de rally Parijs-Dakar. Maar het ging niet goed. „Stom”, noemde Wibo van de Linde het. Gistermorgen stonden in De Telegraaf en Algemeen Dagblad advertenties: „Hoe won Daf Parijs-Dakar? Zie het. Vanavond op de buis. TROS Aktua TV”. Daf adverteert voor een televisieprogramma. Dat is verboden. Achteraf mág: Gisteren op de tv, vandaag in onze showroom, een veertig-tonner”.

Vooraf mag dus niet. Vandaar dat de reportage niet door kon gaan. En inderdaad, stom van Daf. Want ze hadden natuurlijk een prachtige reclamespot van minstens tien minuten in Aktua gekregen. Dat mag ook niet, maar daar was niemand over gevallen, als er tevoren maar niet voor geadverteerd was.

Stom, stom, stom. Wibo zei gistermorgen te overwegen een nota van 20.000 gulden aan Daf te sturen, wegens verprutsing van een STER-spot. Gebeurt natuurlijk niet.

Als Daf volgende week zo verstandig is om pas achteraf te adverteren, dan zit op 5 februari die zogenaamde reportage alsnog in Aktua TV.